

Δεν ξέρω αν το μήνυμα των δημοτικών εκλογών είναι ότι «αλλάζει το πολιτικό σκηνικό», όπως σπευσε να δηλώσει ο Γ. Παπανδρέου. Είμαι βέβαιος όμως ότι τα αποτελέσματα της κάλπης οδηγούν σε ένα άλλο, σχεδόν αυτομάτως συμπέρασμα: ότι το σκηνικό δεν πρόκειται να αλλάξει, αν δεν αλλάξει πρώτα το ΠαΣοΚ. Και ενώ το σημερινό ΠαΣοΚ, το ΠαΣοΚ του Γ. Παπανδρέου.

τό δεν νομίζω ότι μπορεί να αμφισβητηθεί κανέναν λογικό άνθρωπο. Ακόμη και αν τα μέλη του πρώτου δεν είναι για το κόμμα αξιωματικής αντιπρόσωπος τόσο αρνητικά, αλλά γράφηκαν στη δη-

Τι θα κάνει (επιτέλους...) ο Γ. Παπανδρέου;

Του Ι. Κ. ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗ

μόσια συνείδηση, είναι απολύτως σαφές πως δεν είναι θετικά. Αλλά αν η αντιπολίτευση δεν μπορεί να κλονίσει την κυβερνητική κυριαρχία σε ένα ευνοϊκό για αυτήν πολιτικό και επικοινωνιακό τοπίο, τότε θα μπορούσε;

Όπως εκ τούτου, το απολύτως εύλογο ερώτημα στο οποίο έχει να απαντήσει από αύριο το ΠαΣοΚ προκύπτει από τα ίδια τα γεγονότα. *Αφού έτσι χάνει ή έστω δεν κερδίζει, τι πρέπει να κάνει για να κερδίσει;* Ερώτημα στο οποίο οφείλει να διαθέτει άμεση

και σαφή απάντηση κάθε πολιτική παράταξη η οποία διεκδικεί την εξουσία. Και, καθώς ή κακώς, θα ήταν επώδυνο για το ΠαΣοΚ να μετατραπεί στη συνείδηση του ελληνικού λαού σε Μη Κυβερνητική Οργάνωση.

Ο Γ. Παπανδρέου ήλθε στην αρχηγία ακολουθούμενος από το (ελαφρώς παρεξηγημένο) σύνθημα «Γιώργο προχώρα, άλλαξε τα όλα». Ακόμη κι αν δεν τα άλλαξε όλα, άλλαξε πολλά.

Σχεδόν τρία χρόνια αργότερα όμως το προϊόν που διαμόρφωσε δεν δείχνει να αρέσει στους έλληνες πολίτες. Το έλεγαν εδώ και μήνες οι δημοσκοπήσεις, το είπαν και οι κάλπες της πρώτης Κυριακής των δημοτικών εκλογών.

Η μία απάντηση σε αυτό είναι (όπως θα έλεγε και ο Σαρτρ) ότι «η Κόλαση είναι οι άλλοι». Οτι, δηλαδή, φταίνε οι δημοσκοπήσεις, οι αναλυτές, οι συνωμότες, τα κανάλια και δεν ξέρω ποι-

ος άλλος. Με αυτή τη λογική, ο Γ. Παπανδρέου δεν έχει παρά να ξεκινήσει ξανά με τους ίδιους. Πολύ αμφιβάλλω αν θα οδηγηθεί σε διαφορετικό αποτέλεσμα.

Η άλλη απάντηση είναι ότι αυτό το σύστημα προσώπων, μεθόδων και αντιλήψεων που κάνει κουμάντο στο ΠαΣοΚ μετά το 2004 απέτυχε. Οτι η παρέα παλαιοपाσόκων που υποδύεται την «ηγετική ομάδα» βλάπτει σοβαρά το ΠαΣοΚ όχι επειδή είναι παλαιοπασόκοι αλλά επειδή είναι ανεπαρκείς. Και ότι χρήσιμο θα ήταν για τον πρόεδρο του ΠαΣοΚ

να πορευτεί εφεξής με άλλα πρόσωπα, με άλλες μεθόδους και με άλλες αντιλήψεις. Σε αυτή την περίπτωση, η επιτυχία δεν είναι εξασφαλισμένη. Αλλά ούτε η αποτυχία.

Το μόνο που δεν δικαιούται να κάνει το ΠαΣοΚ είναι να περιμένει με σταυρωμένα χέρια την επόμενη ήττα του. Αντλαμβάνομαι ότι αυτό αναμένουν οι εσωκομματικοί αντίπαλοι του σημερινού αρχηγού του ΠαΣοΚ. Γι' αυτό και θα τον αφήσουν να κάνει ό,τι νομίζει, όπως το νομίζει. Από την πλευρά τους, είναι μια θεμιτή προσωπική στρατηγική. Αλλά δεν μπορεί να μετατραπεί σε κυρίαρχη αντίληψη μιας ολόκληρης παράταξης.